

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, MD 2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209
www.instante.justice.md

Nr. 4-35/1-465 din 14.04.25

Dosarul nr 3a-1016/24
Din _____
28

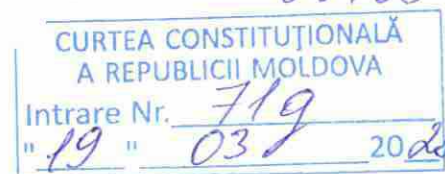
Curtea Constituțională
str. Alexandru Lăpușneanu

Curtea de Apel Chișinău, vă remite solicitarea ridicării excepției de neconstituționalitate de către reprezentantul apelantului SRL „Agrofloris-Nord”, avocatul stagiar Mura Stela, în cauza în ordine de apel declarat de SRL „Agrofloris-Nord” împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SRL „Agrofloris-Nord” către Serviciul Fiscal de Stat, cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

Anexă: Copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2025
Sesizarea original.

Președintele interimar
al Curții de Apel Centru

Ghenadie Mira

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A RM
MD-2004, Mun. Chișinău
Str. Alexandru Lăpușneanu, 28

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
În temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii
Moldova

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.2. Persoană juridică

1. Denumire și sediu: „Agrofloris-Nord” SRL, cu sediul Chișinău, str. Lev Tolstoi nr. 27, MD-2001
2. Numărul și data înregistrării: 1008602003729, înregistrat la 08 aprilie 2008.
3. Numele și prenumele reprezentantului: Avocat stagiar Mura Stela

A.3. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Curtea de Apel Centru
2. Judecător/complet de judecată: Sîrbu Victoria
3. Adresa instanței de judecată: Chișinău, str. Teilor nr. 4, MD-2043
4. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: (022) 409 110, cac@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

În prezent, pe rolul Curții de Apel Chișinău se află spre examinare cererea de apel declarată de „Agrofloris-Nord” SRL împotriva hotărârii nr. 3-2611/2022 din 15.04.2024.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 3-2611/2022 din 15.04.2024, s-a respins acțiunea înaintată de „Agrofloris-Nord” SRL împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea art. 3 al deciziei nr. 22/516/T/1372 din 24.06.2022 și a deciziei dată în procedura prealabilă nr. 754/205 din 19.09.2022, obligarea pârâtului să emită actul administrativ individual favorabil prin care să fie acceptat TVA spre restituire din buget, pentru perioadele fiscale L/01/2022-L/04/2022 în sumă 69 273 164 lei, aferentă livrărilor scutite TVA cu drept de deducere conform prevederilor art. 104 lit. a) lit. i) Cod fiscal.

În susținerea acțiunii depuse, societatea apelantă a menționat, că în baza cererii din 25.05.2022, înregistrată de Serviciul Fiscal de Stat la 26.05.2022 cu nr.5002-R „Agrofloris-Nord” SRL a solicitat restituirea din buget a TVA în mărime de 77 000 000 (șaptezeci și șapte milioane) lei, aferentă livrărilor de mărfuri scutite de TVA cu drept de deducere, pentru perioadele fiscale L/01/2022-L/04/2022 în corespundere cu prevederile art. 104 lit. a) și lit. i) din Codul fiscal.

Urmare a cererii depuse, la data de 30.05.2022, în temeiul deciziei privind inițierea controlului fiscal nr. DICF-127795/03 din 03.06.2022, de către inspectorii Direcției control fiscal nr. 1 din Cadrul Direcției generale administrare contribuabili mari, a fost efectuat la „Agrofloris-Nord” SRL controlul fiscal la fața locului prin metoda verificării tematice privind determinarea sumei TVA spre restituire din buget aferentă livrărilor de mărfuri scutite de TVA cu drept de deducere pentru perioadele fiscale L/01/2022-L/04/2022.

La data de 23.06.2022 potrivit actului de control fiscal nr. 5-722496, organul de control a concluzionat, inter alia, că: *„Suma TVA determinată spre restituire din buget pentru perioadele fiscale L/01/2022 – L/04/2022 constituie 7 186 669 lei.”*

Subsecvent, Serviciul Fiscal de Stat a emis decizia nr. 22/516/T/1372 din 24.06.2022 cu privire la restituirea taxei pe valoare adăugată „Agrofloris-Nord” SRL unde prin pct. 1 a decis: *„A accepta TVA spre restituire din buget pentru perioadele fiscale L/01/2022-L/04/2022 în sumă de 7 186 669 lei, aferentă livrărilor scutite de TVA cu drept de deducere ...”*.

Astfel, TVA în sumă totală de 69 273 164 lei, nu va participa la restituirea TVA, fiind inclusă în categoria *„TVA aferentă procurărilor pentru care nu poate fi confirmată proveniență mărfurilor după principiul „până la producător și/sau importator”*.

Așadar, organul fiscal făcând referire la pct. 27 supra a stabilit, *neconfirmarea TVA după principiul până la producător sau importator în sumă de 69 273 164 lei, aferentă procurărilor de la furnizorii „Trans-Oil Commodities” SRL și „New Capital Group” SRL, urmare a documentării de către ultimii, a procurărilor de la agenți economici ce prezintă risc pentru administrarea TVA, prin neprezentarea de date, informații și documente necesare SFS pentru exercitarea atribuțiilor sale de control.*

C. Obiectul sesizării

1. Obiectul prezentei sesizări este textul prevăzut la pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, după cum urmează:

„27. La determinarea sumelor TVA spre restituire se verifică sumele TVA aferente livrărilor și procurărilor, în modul stabilit de legislația în vigoare. În cazul existenței dubiilor în partea ce ține de autenticitatea raporturilor economice, financiare, la decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat, se va efectua verificarea prin contrapunere la furnizorii de marfă și servicii, conform principiului – până la producător sau importator.”

2. Respectiv, în temeiul acestor prevederi, nu a fost confirmat TVA spre restituire companiei „Agrofloris-Nord” SRL, în sumă de 69 273 164 lei, aferentă procurărilor de la furnizorii „Trans-Oil Commodities” SRL și „New Capital Group” SRL.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

3. Potrivit art. 102 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții. **Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.**

4. Conform art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la acte normative, actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:

a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune;

b) **proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.**

5. Potrivit art. 14 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la acte normative, **Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor.**

6. Conform art. 101 alin. (1) din Codul fiscal, subiecții impozabili stipulați la art. 94 lit. a), c), e) și f) sunt obligați să declare, conform art. 115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma TVA, care se determină ca diferență dintre sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, inclusiv sumele TVA calculate pentru serviciile de import, și sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv TVA la valorile materiale importate), precum și sumele TVA calculate pentru serviciile de import, **folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător** în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de deducere conform art. 102.

7. Potrivit art. 101 alin. (5) din Codul fiscal, dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scutește de T.V.A. cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit. a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit. b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se scutește de T.V.A. cu drept de deducere. **Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.** La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu suma ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.

8. Conform art. 102 alin. (1) din Codul fiscal, în cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. **Se permite deducerea sumei T.V.A. la mărfurile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător** numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru mărfurile, serviciile menționate în conformitate cu art.115. Pentru serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării

activității de întreprinzător, deducerea sumei T.V.A. se permite pentru sumele T.V.A. calculate aferente serviciilor de import.

Potrivit pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, *La determinarea sumelor TVA spre restituire se verifică sumele TVA aferente livrărilor și procurărilor, în modul stabilit de legislația în vigoare. În cazul existenței dubiilor în partea ce ține de autenticitatea raporturilor economice, financiare, la decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat, se va efectua verificarea prin contrapunere la furnizorii de marfă și servicii, conform principiului – până la producător sau importator.*

9. Astfel, urmează de menționat, că în Codul fiscal admite excluderea/neacceptarea deducerii TVA în cazul care mărfurile procurate nu corespund principiului „în scop de întreprinzător”, însă nu admite excluderea/neacceptarea deducerii TVA în cazul care procurarea mărfii nu corespunde principiului „până la producător sau importator”.

10. *Or, principiul „în scop de întreprinzător” este aplicabil tranzacțiilor derulate între 2 părți, și anume vânzător și cumpărător.*

11. *Însă, principiului „până la producător sau importator” este aplicabil pentru tot lanțul de comercializare a mărfurilor, care poate include în sine 1 și mai multe tranzacții și precum depăși numărul de doi subiecți parte în tranzacții, care au avut același obiect.*

12. Respectiv, pct. 27 din HG nr. 93/2013, depășește limitele competenței instituite prin art. 101 și 102 din Codul Fiscal și contravine scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

13. Potrivit art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

14. Conform art. 4 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

15. Potrivit art. 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate.

16. Conform art. 54 alin. (1) – (4) din Constituția Republicii Moldova, În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și

libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

17. În conformitate cu art. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoana fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

18. CEDO acordă importanță disponibilității garanțiilor procedurale în cadrul procedurilor fiscale (cauza cu Agosi împotriva Regatului Unit). Justul echilibru a fost perturbat în cauze în care autoritățile naționale, în lipsa oricărui indiciu privind implicarea directă a unei persoane sau a unei entități în exploatarea frauduloasă a unui lanț TVA, sau cunoașterea unui asemenea fapt, au sancționat totuși beneficiarul complet al unei plăți de TVA pentru acțiunile sau inacțiunile unui furnizor asupra căruia nu avea control și în legătură cu care nu avea niciun mijloc de control sau de asigurare a conformității („Bulves” AD împotriva Bulgariei).

19. *Respectiv, deși norma prevăzută la art. 101 și 102 alin. (1) din Codul fiscal, permite cumpărătorului deducerea TVA, achitată sau care urmează a fi achitată vânzătorilor (furnizorilor) plătitori ai TVA, pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, prin norma prevăzută la pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, nu sunt acceptate procurările care nu corespund principiului „până la producător sau importator”, fiind pusă în sarcina ultimului subiect care a procurat marfa, să verifice/să cunoască întregul lanț al tranzacțiilor de comercializare a acesteia.*

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

I. DACĂ INGERINȚA ÎN UNUL SAU MAI MULTE DREPTURI GARANTATE DE CONSTITUȚIE ESTE PREVĂZUTĂ DE LEGE.

20. Potrivit art. 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate.

21. În conformitate cu art. 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoana fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

22. CEDO acordă importanță disponibilității garanțiilor procedurale în cadrul procedurilor fiscale (cauza cu Agosi împotriva Regatului Unit). Justul echilibru a fost perturbat în cauze în care autoritățile naționale, în lipsa oricărui indiciu privind implicarea directă a unei persoane sau a unei entități în exploatarea frauduloasă a unui lanț TVA, sau cunoașterea unui asemenea fapt, au sancționat totuși beneficiarul complet al unei plăți de TVA pentru acțiunile sau inacțiunile unui furnizor asupra căruia nu avea control și în legătură cu care nu avea niciun mijloc de control sau de asigurare a conformității („Bulves” AD împotriva Bulgariei).

23. La fel, potrivit Hotărârii Plenului CSJ al Rep. Moldova nr. 25 din 15.07.2002, cu modificările ulterioare, Achitarea în buget a T.V.A, fiind o obligațiune fiscală a vânzătorului, nu poate fi pusă pe seama consumatorului de valori materiale și servicii procurate, odată ce acesta din urmă, ca cumpărător de bună-credință, concomitent cu costul mărfurilor, i-a achitat furnizorului și taxa pe valoare adăugată. O eventuală soluție, prin care s-ar refuza deducerea sumelor T.V.A, ar însemna că societății comerciale i se cere să suporte pe deplin consecințele acțiunilor furnizorilor săi, care au omis să-și execute obligațiile de plată a T.V.A la buget. Însă, o asemenea povară este considerată ca fiind excesivă pentru agentul economic, fapt care perturbă balanța echitabilă ce urma să fie menținută între cerințele interesului general al comunității și cerințele protejării dreptului de proprietate în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția europeană a drepturilor omului (a se vedea cauza Bulves AD vs Bulgaria, hotărîrea CEDO din 22.01.2009).

24. Respectiv, deși norma prevăzută la art. 101 și 102 alin. (1) din Codul fiscal, permite cumpărătorului deducerea TVA , achitată sau care urmează a fi achitată vânzătorilor (furnizorilor) plătitori ai TVA, pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, prin norma prevăzută la pct. 27 din Hotărîrea Guvernului nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, nu sunt acceptate procurările care nu corespund principiului „pînă la producător sau importator”, fiind pusă în sarcina ultimului subiect care a procurat marfa, să verifice/să cunoască întregul lanț al tranzacțiilor de comercializare a acesteia, astfel fiind lezat dreptul de

proprietate în sensul articolului 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția europeană a drepturilor omului.

25. De asemenea, norma stabilită la pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, este contrară art. 102 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Cauza Bulves AD vs Bulgaria, hotărârea CEDO din 22.01.2009

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnata, Mura Stela, declar pe propria răspundere că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Chișinău

26 februarie 2025

Avocat stagiar
Mura Stela

ÎNCHEIERE

27 februarie 2025

mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Sîrbu Victoria
Braga Angela și Cașcaval Andrei

examinând în ședință de judecată publică, solicitarea ridicării excepției de neconstituționalitate de către reprezentantul apelantului SRL „Agrofloris-Nord”, avocatul stagiar Mura Stela, în cauza în ordine de apel declarat de SRL „Agrofloris-Nord” împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SRL „Agrofloris-Nord” către Serviciul Fiscal de Stat, cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

C O N S T A T Ă :

La data de 19 octombrie 2022 SRL „Agrofloris-Nord” s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Serviciul Fiscal de Stat, cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024, s-a respinge acțiunea înaintată de SRL „Agrofloris-Nord” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea art.3 al deciziei nr.22/516/T/1372 din 24.06.2022 și a deciziei dată în procedura prealabilă nr.754/205 din 19.09.2022, obligarea pârâtului să emită actul administrativ individual favorabil prin care să fie acceptat TVA spre restituire din buget, pentru perioadele fiscale L/01/2022 - L/04/2022 în sumă de 69.273.164 lei, aferentă livrărilor scutite de TVA cu drept de deducere conform prevederilor art.104 lit. a) și lit. i) Cod fiscal.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 17 aprilie 2024, SRL „Agrofloris-Nord” a declarat apel asupra hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral ca fiind întemeiată.

În ședința de judecată din 26 februarie 2024 avocatul Mura Stela în interesele lui SRL „Agrofloris-Nord”, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în privința dispozițiilor pct. 27 din Hotărârea Guvernului nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, invocând faptul că dispozițiile normative contestate depășesc limitele competenței instituite prin art. 101 și 102 Codul fiscal și contravin scopului, principiilor și dispozițiilor acestora.

Reprezentantul intimatului Serviciul Fiscal de Stat, Teleucă Elena, a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată Completul a dispus soluționarea chestiunii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în procedură scrisă.

Studiind și analizând materialele cauzei, instanța de apel conchide că, există temei de admitere a cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate al pct. 27 din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoare adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01.02.2013, reieșind din următoarele motive.

Conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Potrivit art. 12¹ CPC, legiuitorul prevede expres ridicarea excepției de neconstituționalitate: (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative.

Potrivit art. 134 din Constituție, (1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Iar potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relatat că, judecătorul ordinar, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acestuia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate și a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate, constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate de Curte în prezenta Hotărâre.

Completul observă că, obiectul excepției de neconstituționalitate, așa cum a fost formulat de reprezentantul apelantului SRL „Agrofloris-Nord”, avocatul Mura Stela, constituie dispozițiile pct. 27 Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01.02.2013: *„La determinarea sumelor TVA spre restituire se verifică sumele TVA aferente livrărilor și procurărilor, în modul stabilit de legislația în vigoare. În cazul existenței dubiilor în partea ce ține de autenticitatea raporturilor economice, financiare, la decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat, se va efectua verificarea prin contrapunere la furnizorii de marfă și servicii, conform principiului – pînă la producător sau importator.”*

Completul reține că, în temeiul art. 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, art.4 alin.(1), lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4 alin.(1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative, ține de competența Curții Constituționale.

Respectiv, sub aspectul întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, instanța de apel menționează că norma vizată de către apelantul SRL „Agrofloris-Nord”, constituie obiect a controlului de constituționalitate, fiind întrunite condițiile indicate în hotărârea Curții Constituționale pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție.

Colegiul civil remarcă că, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către parte în proces, apelantul-reclamant SRL „Agrofloris-Nord”, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont de faptul că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că Colegiul nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, astfel, Completul specializat, examinând condițiile menționate supra, necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate,

ajunge la concluzia că, acestea sunt întrunite, din care considerente demersul SRL „Agrofloris-Nord” urmează a fi admis.

În conformitate cu prevederile art.195, 230 Cod administrativ. art. art. 12¹, 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

DISPUNE:

Se admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, ridicată de către reprezentantul apelantului SRL „Agrofloris-Nord”, avocatul Mura Stela, în cauza în ordine de apel declarat de SRL „Agrofloris-Nord” împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de SRL „Agrofloris-Nord” către Serviciul Fiscal de Stat, cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea controlului constituționalității a prevederilor pct. 27 Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01.02.2013.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
Judecătorul

Judecătoriai

Sîrbu Victoria

Braga Angela

Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător